

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 306/2017-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. mája 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpenej advokátom Mgr. Martinom Čižmárom, Československej armády 1617/24, Banská Bystrica, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 143/2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. apríla 2017 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 143/2015. Sťažnosť bola doplnená podaním právneho zástupcu sťažovateľky z 12. mája 2017 doručeným ústavnému súdu 18. mája 2017, ku ktorému boli pripojené ďalšie listinné dôkazy a prílohy [nečitateľný úvod z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) zo 6. decembra 2016 – označený dôkaz č. 1, pozn.].

2. Zo sťažnosti, z jej doplnenia a príloh vyplýva, že sťažovateľka podala 11. augusta 2015 okresnému súdu „žalobu o určenie neplatnosti odvolanie z funkcie vedúceho zamestnanca“, ktorá bola zaevidovaná pod sp. zn. 17 C 143/2015. Dňa 14. septembra 2015 bola vec postúpená Krajskému súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) z dôvodu vecnej a miestnej príslušnosti, ktorý spis vrátil okresnému súdu 29. októbra 2015 bez rozhodnutia. Okresný súd uznesením č. k. 17 C 143/2015-44 z 5. novembra 2015 vyslovil svoju vecnú nepríslušnosť a predmetnú vec postúpil krajskému súdu, ktorý uznesením č. k. 24 S 31/2016-53 z 9. mája 2016 vyzval sťažovateľku na odstránenie nedostatkov žaloby.

Dňa 8. júna 2016 najvyšší súd postúpil krajskému súdu podanie sťažovateľky z 26. mája 2016 označené ako „Doplnenie podnetu žalobkyne na preskúmanie a rozhodnutie o vecnej príslušnosti súdu“.

Krajský súd 27. júna 2016 predložil vec najvyššiemu súdu podľa § 104a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku pre nesúhlas s jej postúpením, ktorý uznesením č. k. 1 Ko 4/2016-88 zo 6. decembra 2016 rozhodol, že nesúhlas krajského súdu je dôvodný a vecne a miestne príslušným súdom na konanie v prvej inštancii je okresný súd.

Dňa 23. januára 2017 bola vec vrátená okresnému súdu a bola jej pridelená sp. zn. 12 Cpr 1/2017. Na základe reklamácie z 24. januára 2017 bola vec 7. februára 2017 prevedená do oddelenia 17 Cpr a bola jej pridelená sp. zn. 17 Cpr 1/2017.

Okresný súd 16. februára 2017 vyzval sťažovateľku na úhradu súdneho poplatku za podanie žaloby a zároveň vyzval žalovaného, aby sa k predmetnej žalobe vyjadril (vyjadrenie žalovaného k žalobe bolo doručené 6. marca 2017). Dňa 21. apríla 2017 bol okresnému súdu doručený návrh sťažovateľky na vylúčenie zákonného sudcu z prerokúvania a rozhodnutia sporu, návrh na vylúčenie aj ostatných sudcov okresného súdu

z prerokovania a rozhodnutia sporu a návrh na prikázanie sporu inému súdu tej istej inštancie z 13. apríla 2017. Dňa 24. apríla 2017 Krajský súd v Bratislave postúpil okresnému súdu návrh sťažovateľky z 13. apríla 2017 a ten vyzval 15. mája 2017 sťažovateľku na doplnenie jej podania z 13. apríla 2017.

3. Sťažovateľka namieta najmä „*rýchlosť*“ konania okresného súdu v spore mimoriadne citlivej povahy, ktoré nie je ešte skončené a po návrhu na rozhodnutie podrobne opisuje skutkové pozadie sťažnosti (žaloby vo veci samej), ktoré predchádzalo podaniu žaloby. Tvrdí, že postupom okresného súdu dochádza jednak k porušovaniu jej základného práva na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces (okresný súd „*neguje zmysel čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 ústavy*“), ale aj k odopretiu spravodlivosti (denegatio iustitiae), pretože stále pretrváva stav právnej neistoty sťažovateľky v tomto konaní. V súčasnosti podľa sťažovateľky došlo k nezákonnej zmene zákonného sudcu na okresnom súde a v tejto súvislosti poukazuje na to, že predchádzajúci sudca okresného súdu postupoval pri riešení jej sporu neodborne a nestranne. Sťažovateľka podala v tejto veci aj námietku zaujatosti zákonného sudcu a všetkých sudcov okresného súdu.

4. Sťažovateľka v petite sťažnosti navrhla, aby ústavný súd vyslovil nálezom, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 143/2015 porušil jej práva „*na súdnu ochranu a spravodlivý proces a právo, aby sa jej vec bola prerokovaná efektívne a bez zbytočných prietahov, tak ako sú tieto práva zaručené v čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 ústavy... a čl. 6 ods. 1 cit. Dohovoru*“.

Domáha sa tiež priznania finančného zadosťučinenia v sume 10 000 € a úhrady trov konania.

II.

5. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola

vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08). Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred

všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prieťahoch (m. m. II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

8. Sťažovateľka, zastúpená kvalifikovaným právny zástupcom, napáda porušenie základného práva na súdnu ochranu (sťažnosť v tejto časti spája s čl. 47 ods. 2 ústavy – právna pomoc, pozn.) a s prieťahmi v konaní podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj s právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 143/2015 (pozri body 3 a 4).

9. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

10. Ústavný súd po oboznámení sa so sťažnosťou a s jej prílohami dospel k záveru, že hoci sťažnosť sťažovateľky má svoje čiastočné opodstatnenie, pretože ide naozaj o citlivú vec, ktorej by mal okresný súd venovať zvýšenú pozornosť, a skutočne v napadnutom konaní nemožno vylúčiť aj nesprávnu činnosť okresného súdu pri riešení vecnej a miestnej príslušnosti, čím nepochybne došlo k predĺženiu napadnutého konania, avšak na druhej strane najvyšší súd po roku od vyslovenia nepríslušnosti okresného súdu (aj krajského súdu) namietané pochybenia a postupy dvoch všeobecných súdov v skutočnosti napravil, čiže konvalidoval nesprávny procesný postup okresného súdu a poskytol tak účinne ochranu označeným právam sťažovateľky. Náprava, ktorej sa sťažovateľka domáha v konaní pred ústavným súdom, tak bola v čase tohto rozhodovania vykonaná už v rámci

všeobecného súdnictva, a preto zatiaľ nie je potrebné túto vec riešiť aj z pozície ústavného súdu.

11. Ústavný súd totiž nepovažuje doterajší postup okresného súdu v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci za pochybenie takej intenzity, na základe ktorého by bolo možné dospieť reálne po prípadnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie k záveru o tom, že v dôsledku tohto pochybenia došlo v napadnutom konaní aj k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu (na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, pozn.) podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, resp. by v danom prípade mohlo ísť aj o „*denegatio iustitiae*“. Ako vyplýva z prehľadu úkonov uvedených v bode 2, ani celkovú dobu konania v trvaní viac ako 15 mesiacov od podania žaloby (11. augusta 2015), resp. od vyslovenia vecnej a miestnej príslušnosti okresným súdom (5. novembra 2015) až do rozhodnutia najvyššieho súdu zo 6. decembra 2016, resp. dobu 19 mesiacov do podania sťažnosti ústavnému súdu (apríl 2017), nemožno považovať z ústavného hľadiska ešte za takú neprimeranú, že by bola spôsobilá ústavne relevantným spôsobom zasiahnuť do sťažovateľkou označených práv zaručených ústavou, ako aj dohovorom.

12. Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že predpokladom na záver o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je také porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstrániteľ'né činnosťou všeobecného súdu pred začatím konania alebo v konaní vo veci samej, resp. ktoré nemožno napraviť procesnými prostriedkami, ktoré sú obsiahnuté v Občianskom súdnom poriadku, resp. teraz v Civilnom správnom poriadku (m. m. I. ÚS 148/03, III. ÚS 355/05, II. ÚS 307/06).

13. Pridržiavajúc sa svojej stabilnej judikatúry, ústavný súd ďalej poukazuje na to, že základné právo na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie „je výsledkové“, to znamená, musí mu zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08).

14. Aj z ďalšej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 79/03, I. ÚS 236/03) obdobne ako z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Komanický c. Slovenská republika, rozsudok zo 4. 6. 2002) vyplýva, že ústavný súd a Európsky súd pre ľudské práva overujú, či konanie posudzované ako celok bolo spravodlivé v zmysle čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru.

15. Ústavný súd na základe uvedených dôvodov (body 10 a 11) preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (obdobne napr. IV. ÚS 81/2014).

16. Okrem toho, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená, takisto nespĺňa zákonom predpísané náležitosti. Sťažovateľka namieta porušenie práva „*na súdnu ochranu a spravodlivý proces a právo, aby sa jej vec bola prerokovaná efektívne a bez zbytočných prieťahov, tak ako sú tieto práva zaručené v čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 ústavy... a čl. 6 ods. 1 cit. Dohovoru*“ postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 143/2015.

17. K tomu je potrebné uviesť, že sťažovateľka namieta prieťahy v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 143/2015, ktoré bolo už spojené s inými konaniami a v súčasnosti sa vedie pod sp. zn. 17 Cpr 1/2017. Túto spisovú značku v podanej sťažnosti v petite ani nenamietala (v doplnení sťažnosti uviedla: „*Po preštudovaní spisu 17 Cpr/1/2017, v ktorom sú zlúčené spisy 17 C/143/2015, 24S/31/2016, 12 Cpr/1/2017, 17 C/1/2017...*“), teda musela vedieť o tom, že jej vec sa vedie v súčasnosti pod touto spisovou značkou. Keďže ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde, sťažnosť preto v tejto časti nespĺňa ani zákonom o ústavnom súde predpísané náležitosti (sťažovateľka je kvalifikovane zastúpená advokátom, pozn.).

18. Okrem uvedeného sťažnosť nie je riadne odôvodnená ani v časti namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 47 ods. 2 ústavy (§ 20 ods. 1 a § 50 ods. 1 o ústavnom súde). Súčasne v doplnení sťažnosti sťažovateľka namietala aj porušenie

základného práva na zákonného sudcu (podľa čl. 48 ods. 1 ústavy), avšak toto právo tiež už nepremietla do petitu svojej sťažnosti.

19. Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde okrem zjavnej neopodstatnenosti aj pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

20. Nad rámec uvedeného ústavný súd poznamenáva, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni sťažovateľke, aby po splnení všetkých zákonných podmienok za predpokladu zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu bude dochádzať k zbytočným priesťahom v konaní, predložila ústavnému súdu novú sťažnosť.

21. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. mája 2017